

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Центр заочної форми навчання

Кафедра менеджменту організацій та ЗЕД

Допущено до захисту

Завідувач кафедри

“ ____ ” _____ 20 ____ р.

ВИПУСКНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня бакалавра
зі спеціальності 073 Менеджмент

за темою:

Управління конкурентоспроможністю
ТДВ «Одеський завод мінеральної води «Куяльник»

Виконавець

студент Бондар Леонід Олександрович

Науковий керівник

к.е.н., професор

Кублікова Татяна Борисівна

Одеса 2018

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ПІДВИЩЕННЯ	
КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	6
1.1. Підходи та методи оцінки конкурентоспроможності підприємства	6
1.2. Фактори формування і розвитку конкурентних переваг підприємства	12
1.3. Шляхи підвищення конкурентоспроможності підприємства в сучасних умовах	18
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ КОНКУРЕНТНИХ ПОЗИЦІЙ ТДВ «ОДЕСЬКИЙ ЗАВОД	
МІНЕРАЛЬНОЇ ВОДИ «КУЯЛЬНИК»».....	26
2.1. Загальна характеристика підприємства.....	26
2.2. Аналіз стану фінансово - господарській діяльності ТДВ «Одеський завод мінеральної води «Куяльник»».....	31
2.3. Аналіз конкурентних позицій підприємства на ринку мінеральних вод України	38
2.4. Оцінка привабливості ринку пива України для ТДВ «Заводу мінеральної води «Куяльник»»	50
2.5. Фінансово-економічне обґрунтування ефективності проекту	65
ВИСНОВКИ.....	74
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	76
ДОДАТКИ.....	81

ВСТУП

Минуле століття, поза сумнівом, стало періодом бурхливого розвитку нових технологій та наук. Події і тенденції нового століття вже дають нам зрозуміти, що передові технології поведуть людство вперед в своєму розвитку набагато швидше, ніж раніше.

В умовах ринкової системи господарювання жодне підприємство не може працювати прибутково без ретельно розробленого плану. Досвід організації підприємства свідчить, що планування діяльності підприємства набуває все більшого значення в умовах швидких змін у середовищі функціонування підприємства. Чим більш динамічним та невизначеним стає середовище діяльності, тим більше порядку має бути на самому підприємстві, тим більше уваги слід приділяти розробці стратегій та оперативних дій для їх реалізації. Відсутність чіткого плану є незаперечним свідченням незадовільного управління підприємством. Успіх підприємницького проекту, незалежно від його масштабів, сфери діяльності, форми організації бізнесу, неможливий без чіткого уявлення про перспективи діяльності, без опрацювання надійних орієнтирів і реального плану господарювання.

Завод «Куюальник» вступив в нове тисячоліття технологічно досконалим і передовим підприємством. Основним профілем діяльності компанії є виробництво корисної мінеральної води

З урахуванням швидких змін у смаках, технології і стані конкуренції фірма не може покладатися тільки на існуючі товари. Споживач чекає нових удосконалених виробів. Конкуренти додають максимум зусиль, щоб забезпечити його цими новинками.

В сучасних умовах не можна обмежуватись тільки вивченням попиту і навіть його прогнозуванням. Необхідно навчитися організовувати, регулювати попит, керувати ним. Це потребує проведення досліджень з тим, щоб на науковій основі вирішувати що виробляти і продавати, кому, де і як продавати.

Актуальність теми полягає у тому, що на нинішніх ринках в умовах жорсткої конкуренції підприємствам необхідно розробляти заходи та стратегії, які дозволятимуть не тільки зміцнити свої позиції на ринку, а й збільшити свої частки ринку.

Показники діяльності підприємства погіршуються, тому необхідно вивести підприємство з цього стану. Необхідно вжити заходи, щоб вийти з цього критичного стану. Для цього ми можемо запропонувати вихід на нові ринки. Тому актуальним є освоєння нових ринків, зокрема, ринку пива, як східного за технологією виробництва та збуту.

Метою даної роботи є покращення конкурентних позицій на ринку.

Завдання дипломної роботи наступні:

- Огляд теоретичної основи підвищення конкурентних позицій;
- Аналіз виробничої діяльності;
- Аналіз конкурентних позицій підприємства;
- Аналіз ринку корисної мінеральної води;
- Аналіз ринку пива;
- Маркетингове обґрунтування виходу на ринок пива;
- Фінансово - економічне обґрунтування ефективності проекту.

Об'єктом дослідження є ТДВ «Одеський завод мінеральної води «Куяльник»»

Предметом роботи є аналіз виробничої діяльності ТДВ Одеський завод мінеральної води «Куяльник», а також бізнес планування запуску нового продукту.

В ході виконання дипломної роботи використовувалась спеціальна література по цій проблемі, досвід роботи підприємства, дані статистичної і відомчої звітності.

Предметом роботи є аналіз виробничої діяльності ТДВ Одеський завод мінеральної води «Куяльник», а також бізнес планування запуску нового продукту.

У дипломній роботі використано такі методи дослідження, як статистичний, описовий, порівняльний, метод аналізу та спостереження.

Практичне значущість дипломної роботи полягає в розробці та плануванні виробництва пива, яке збільшить прибуток підприємства і дасть змогу збільшити продажі мінеральної води.

ВИСНОВКИ

Однією з особливостей ринкових відносин, які обумовлюють їх динамічність і сприятливість до ефективних нововведень, є здатність першим побачити і врахувати у своїй діяльності зміни, які відбуваються у попиті, пропозиції, а також в технології, законодавстві.

В умовах ринкових відносин перед торгівлею виникають нові задачі, які обумовлені необхідністю більш повної взаємодії в галузі вивчення попиту населення на товари, прогнозування попиту, дослідження кон'юнктури, пропагування і реклами нових товарів, пошуку більш сучасних методів продажу товарів та обслуговування покупців.

Виходячи із зробленого дослідження, можна зробити такі висновки. Організаціям потрібно постійно розробляти нові товари і послуги. Їх нинішні товари мають обмежену тривалість життя і повинні замінятися більш новими. Але нові товари можуть зазнати невдачі – ризик провалу новинки так само великий, як і імовірність її успіху. Ключ до успіху новинки лежить у зусиллях компанії в цілому, у ретельному плануванні і методичності процесу розробки нових товарів.

Процес розробки нового товару складається з декількох послідовних етапів, на кожному з яких компанії необхідно вирішувати, чи варто продовжувати розробку чи ідеї відмовитися від її.

Методи управління на підприємстві ґрунтуються на дії законів і закономірностей управління, які одночасно враховують науково-технічний рівень розвитку виробництва і рівень розвитку відносин управління.

У дипломній роботі була проаналізована виробнича діяльність підприємства, яка підтверджує те що, підприємство не отримує прибуток, має стабільну частку ринку, вигідних постачальників та сильних конкурентів.

Для того, щоб завоювати більшу частку ринку та залучити нових клієнтів було запропоновано відкрити нову лінію продукції, у роботі було проаналізовано ринок, конкурентів та уподобання споживачів. Завдяки цьому

аналізу було описано маркетингове обґрунтування проекту та описано фінансово-економічне обґрунтування проекту.

Що стосується загалом стратегії підприємства, то вона повинна бути інноваційною. Інноваційна стратегія повинна забезпечити придбання підприємством довгострокових конкурентних переваг на ринку за рахунок освоєння виробництва нових видів продукції і технологій, а також за рахунок застосування нових методів управління виробництвом і персоналом підприємства. [5, с. 100]

Представлена дипломна робота – це ефективний проект розробки та випуску нової продукції на підприємстві. Вона допоможе вирішити проблеми, які стоять перед керівництвом заводу та дасть змогу отримати прибуток, перекривши виробництвом пива збиток по нинішній діяльності. А також покупці пива, спробувавши смак нашого пива, згадають про корисні властивості мінеральної води та почнуть інтенсивніше її купляти. Є тісний взаємозв'язок між обсягом продажу пива та попиту на мінеральну воду.

У дипломній роботі були розраховані усі необхідні витрати для реалізації проекту, є розрахунки прибутковості підприємства від випуску нового продукту та зображений взаємозв'язок між попитом на мінеральну воду і попитом на пиво. Були виявлені тенденції збільшення прибутку та період окупності проекту.

Усі розрахунки були представлені у вигляді таблиць, результати маркетингових досліджень були представлені у вигляді діаграм.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Конституція України
2. Закон України "Про інноваційну діяльність".
3. Закон України "Про науково-технічну інформацію".
4. Закон України "Про наукову і -науково-технічну експертизу".
5. Закон України "Про основи державної політики в сфері пауки і науково-технічної діяльності".
6. «Актуальні проблеми менеджменту: теоретичні і практичні аспекти»: Матеріали першої міжнар. наук.-практ. конф., 6-7 червня 2013 р. – відпов. За випуск д.е.н., проф.. Кузнєцова І.О. – Одеса, Атлант, 2013. – 202 с.
7. Анализ и разработка инвестиционных проектов / В. П. Савчук, С. И. Прилипко, Е. Г. Величко — К.: Абсолют-В, Эльга, 1999. — 304 с.
8. Бакаев Л. О. Кількісні методи в управлінні інвестиціями: Навч. посіб. — К.: КНЕУ, 2000. - 151 с.
9. Беленький П. Е., Гиттик Ю. Л., Ландина Т. В. Управление техническим и организационным развитием предприятия. — К.: Техніка, 1992. — 137 с.
10. Бере не В., Хавранек П. Руководство по оценке эффективности инвестиций: Пер. с англ., перераб. и доп. — М.: АЗОТ, 1995. — 528 с.
11. Пирман. Г., Шмидт С. Экономический анализ инвестиционных проектов / Под ред. Л. Белых. — М.: Банки и биржи, ЮНИТИ, 1997. — 631 с.
12. Бочаров Б. Б. Инвестиционный менеджмент: Учеб. пособ. — СПб.: Питер, 2000. 152 с.
13. Бродский М.П., Бродский Г. М. Право и экономика: инвестиционное консультирование. — СПб.: Питер, 1999. — 496 с.
14. Буш уев Б., Морозов С. Динамическое лидерство в управлении проектами. К.: МР ИТКМ, 1999. 286 с.
15. Бэгьюли Ф. Управление проектом / Пер. с англ. В. Петрашек. — М.: Фаир-Пресс, 2002. — 202 с.

16. Балдайцев С. Б. Оценка бизнеса и инноваций. — М.: ИИД "Филио", 1997.
17. . Василенко Б. Інноваційний менеджмент: Навч. посіб. — К.: ЦУЛ. — 440 с.
18. Васильченко П. Г. Современная система управления предприятием. — М.: ЗЛО "Бизнес-школа "Интел-Синтез", журнал "Управление персоналом" 2003. — 320 с.
19. Васина А. Л. Финансовая диагностика и оценка проектов. — СПб.: Питер, 2004. — 448 с.
20. Верба Б., Загородніх О. Проектний аналіз: Підруч. — К.: КЕШУ. - 2000. — 322 с.
21. Веретенников В., Тарасенко Л., Гевлич Г. Управління проектами. — К.: ЦНЛ, 2006. — 280 с.
22. Волков О., Денисенко М., Гречан Л. Економіка та організація інноваційної діяльності. — К.: ЦУЛ, 2007. 662 с.
23. Волков О., Денисенко М.% Гречан Л. Інноваційний розвиток промисловості України. К.: КИТ, 2006. -648 с.
24. Гойко І. Методи оцінки ефективності інвестицій та пріоритетні напрямки їх реалізації. - К.: НІРА-Р, 1999. — 320 с.
25. Гринев В, Инновационный менеджмент. - К.: МЛУП, 2001. - 146 с.
26. Гриньов А. Б. Організація та управління науково-дослідними і дослідно-конструкторськими розробками на підприємстві: Монографія. — Харків: ВД "Иижек". -2004. - - 156 с.
27. Гуржій А. М.. Каракай І.О. Б., Петренко З.О, та ін. Інноваційна діяльність в Україні: Монографія. К.: УкрШТЕІ, 2006. -- 152 с.
28. Должанський І. З., Загорни Т. О. Управління потенціалом підприємства: Навч. посіб. К.: Центр навчальної літератури, 2006. — 362 с.
29. Дорофиеенко В. В., Калинович С. В., Жеребьев Я. И. Рынок инноваций: Учеб. пособ. - Макеевка: ДоиПЛСЛ, 2006. — 360 с.

30. Дука А. П. Теорія та практика інвестиційної діяльності. Інвестування. К.: Каравелла, 2007. — 424 с.
31. Егоров И. ДО. Наука и инновации в процессах социально-экономического развития. — К., 2006. — 334 с.
32. Зверяков М. І. Національна економічна система: проблеми теорії / М. І. Зверяков. — Одеса : Астропринт, 2012. — 320 с.
33. Зверяков М. І. Формування системи індикаторів фінансової стійкості банківської системи [Текст] / М. І. Зверякова, В. В. Коваленко // Фінанси України. — 2012. - № 4. — С. 3 – 12.
34. Зверяков М. І. Теоретична парадигма сталого розвитку та українські реалії / М. І. Зверяков // Економіка України. — 2018. — №10. — С. 10-31.
35. Зверяков М. И. Особенности исследовательского поиска М. И. Туган-Барановского / М. И. Зверяков, Н. А. Уперенко // Ринкова економіка: сучасна теорія і практика управління. — 2018. — Вип. 2 (39). — Т. 17. — С. 8-18. — DOI: 10.18524/2413-9998/2018.2(39).144898
36. Ілляшенко С. М. Економічний ризик: Навч. посіб. — 2-го вид., дон., перероб. К.: Центр навчальної літератури, 2004. — С. 10-86.
37. Инвестиционное проектирование / В. Г. Золотогоров. — Мп.: Экоперспектива, 1998. - - 463 с.
38. Инноватика / Б. В. Гринев, В. А. Гусев. — Харьков: "Институт монокристаллов", 2004. - 452 с.
39. Інноваційний розвиток економіки: модель, система управління, державна політика / За ред. Л. І. Фе-дулової. — К.: Основа, 2005. — 552 с.
40. Инновационный менеджмент: Учеб. пособие. / 110д ред. В. М. Лнышина, Л. Л. Дагасва. — М.: Дело, 2003. -527 с.
41. Карданекя П. Л. Основы принятия управленческих решений. М.: Русская деловая литература, 1998. 280 с.
42. Кондратьев В. Б. Корпоративное управление и инвестиционный процес. — М.: Наука, 2003. — 315 с.
43. Кондратьев П. Большие циклы конъюнктуры и теория предвидения / Междунар. фонд П. Д. Кондратьева и др. — М.: Экономика, 2002. — 765 с.
44. Краснокутська П. В. Інноваційний менеджмент: Навч. посіб. — К.:

КНЕУ, 2003. — 502 с.

45. Краснокутська Н. С. Потенціал підприємства: формування та оцінка: Навч. посіб. — К.: Центр навчальної літератури, 2005. — 352 с.

46. Круглова П. 10, Инновационный менеджмент: Учеб. пособие. - - М.: Издательство РДЛ, 2001. — 352 с.

47. Крушвиц Л. Финансирование и инвестиции / Пер. с нем. — СПб.: Питер, 2000. — 400 с.

48. Липсиц И. В., Коссов В. В. Инвестиционный процесс: Методы подготовки и анализа: Учеб.-срав. пособ. — М.: БЕК, 1996. — 304 с.

49. Лобанова Е. П., Лимитовский М.А. Финансовый менеджер. — М.: Издательско-консалтинговая компания "Дека", 2000. — 400 с.

50. Менеджмент та маркетинг інновацій / За ред. С. М. Ілляшенка. — Суми: ВТД "Університетська книга", 2004. — 616 с.

51. Микитюк П. // Інноваційний менеджмент: Навч. носіб. К.: ЦУЛ, 2007. — 298 с.

52. Міжнародний інноваційний менеджмент: Навч.-метод. посіб. /Л. І. Мокий, 10. И. Полякова, О. П. Осі дач, І. Г. Бабець. — Львів: ЛКЛ, 2004. - 307 с.

53. Москвин В. Л. Управление рисками при реализации инвестиционных проектов: Рекомендации для предприятий и коммерческих банков. М.: Финансы и статистика, 2004. — 350 с.

54. Наукова та інноваційна діяльність в Україні // Держкомстат України. — К., 2007. — 350 с.

55. Попика И., Такеучи Х. Компания-создатель знания. Зарождение и развитие инноваций в японских фирмах. — М.: Олимп-Бизнес, 2003. — 361 с.

56. Оценка эффективности инвестиционных проектов и их отбор для финансирования; Методические указания / Сост. В. С. Белогузов. Кировоград: ГЛАУ, 2001. — 25 с.

57. Пересада Л. Л. Основы инвестиционной деятельности. — К.: Лібра, 2000. — 236 с.

58. Пересада Л. Л. Управління інвестиційним процесом. — К.: Лібра, 2002. — 472 с.

59. Попов В. М. Збірник бізнес-планів з коментарями і рекомендаціями.

— 4-е вид., перероб. і доп. — 1С: ЦУЛ, КІОРус, 2003. — 379 с.

60. Пригожий А. И, Методы развития организаций. — М.: МЦФЗР, 2003. — 864 с.

61. Реструктуризация предприятий и компаний: Справ, пособие для специалистов и предпринимателей / Под ред. И. И. Мазура. — М.: Высшая школа, 2000. — 587 с.

62. Савчук В. П., Прилипко С. И., Величко К. Г. Анализ и разработка инвестиционных проектов: Учеб. пособие. — К.: Абсолют-В., Ольга, 1999. — 304 с.

63. Трифилов В. А. Управление инновационным развитием предприятия. - М.: Финансы и статистика, 2003. — 173 с.

64. Тронин Ю. П., Маслечков И. С. Менеджмент и проектирование фирмы. М.: ЮНИТИ-ДАТА, 2002. — 415 с.

65. Управління інноваційними процесами в регіонах: Монографія / Ін-т регіональних досліджень ІЛП України; За наук. ред. М. Л. Козоріз. — Львів: ЛБІ ІБУ, 2006. — 263 с.

66. Управління інноваціями в сучасній організації / За ред. В. Л. Євтушевського. - К.: Ісчлава, 2006.-359 с.

67. Уткин Э. А., Морозова Г. И., Морозова П. И. Инновационный менеджмент. — М.: ЛКЛИС, 1996.

68. Фабоцци Ф. Управление инвестициями: Пер. с англ. — М.: ИНФРЛ-М, 2000. — 932 с.

69. Фатхутдинов Р. А. Инновационный менеджмент: Учеб. — М.: ЗЛО "Бізнес-школа "Іптсл-Синтез", 2000. — 624 с.

70. Федоренко В. Г. Інвестиційний менеджмент: Навч. посіб. — К.: МЛУП, 2001. — 280 с.

71. Федулова Л. І. Інноваційна економіка. — К.: Либідь, 2006. — 426 с.

72. Шарп У. Ф., Александер Г. Дж., Вейли Д. П. Инвестиции. — М.: ИНФРЛ-М, 1998. — 406 с.

73. Щербань В. М. Топарно-інноваційна політика: Навч. посіб. / В. М. Щербань, Л. Л* Козубенко. К.: Кондор, 2006. — 396 с.